

РЕШЕНИЕ

№ 23988

гр. София, 15.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 29 състав, в
публично заседание на 28.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: София Тодорова

при участието на секретаря Макрина Христова, като разгледа дело номер **7467** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на „ЕС ФИНАНС БГ“ ЕООД, подадена чрез пълномощника адв. Х. М., срещу заповед № 3790/15.04.2025 г. на председателя на Комисия за защита на потребителите, с която на дружеството е забранено при упражняване на своята дейност да използва нелоялна заблуждаваща търговска практика, а именно: търговецът да определя предварително начина на обезпечаване на кредита, като в деня на подписване на договора за кредит да издава и подписва Запис на заповед, която включва размера на неустойката при неосигуряване на обезпечение чрез поръчителство, преди да е изтекъл определеният в договора 7-дневен срок за осигуряване на обезпечение, като по този начин търговецът влияе на търговското/икономическото поведение на потребител в офис за кредити в [населено място] бряг, [улица], бл. „Искър“, офис 1, както и във всички стопанисвани от него обекти в страната, осъществявайки състава на нелоялна заблуждаваща търговска практика по смисъла на чл. 68г, ал. 1 във връзка с ал. 4, във връзка с чл. 68в от Закона за защита на потребителите.

В жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност на акта, поради нарушение на административнопроизводствените правила, противоречие с материалния закон и несъответствие с целта на закона – основания за отмяна по чл. 146, т. 3, т. 4 и т. 5 от АПК. Твърди, че в нарушение на чл. 9, ал. 2 от АПК административният орган без наличието на доказателства е установил, че от клиента на дружеството е изискано издаването на запис на заповед и че именно това е променило съществено икономическото поведение на последния, за да сключи договор за паричен заем с търговско дружество „ЕС ФИНАНС БГ“ ЕООД. Сочи, че кредитополучателят не е

потребител, а е търговец и е употребил получената сума за търговска дейност с цел реализация на печалба. Познавайки се на § 13, т. 1 от Закон за защита на потребителите (ЗЗП) и чл. 9, ал. 3 от Закон за потребителския кредит (З.) излага, че полученият заем не е потребителски кредит, а вследствие на договор между търговци. В договора изрично е записано, че ползващият услугата е предложил да подпише запис на заповед, а не че дружеството го е задължило, което води до заключение, че не е нарушена разпоредбата на чл. 34, ал. 1 от З.. Твърди, че не става ясно с кое действие или бездействие е заблуден кредитополучателят. Заблуждаващата търговска практика касае заблуждаване, изразяващо се в предоставяне на невярна информация или непредоставяне на съществена информация, какъвто не е процесният случай. Поради изложеното се твърди, че разпоредбите касаещи нелоялните търговски практики от ЗЗП не са приложими към конкретната проблематика, поради което издадената заповед противоречи на материалния закон и е издадена в противоречие с целта на ЗЗП.

В съдебно заседание процесуалният представител на оспорващия излага, че З. предоставя възможност на потребителите да гарантират изпълнението на паричния заем. Излага, че проверката е стартирала през 2025 г., а през 2024 г. е променен Устройственият правилник на КЗП, като Главна дирекция „Контрол на пазара“ не може да прави предложения за издаване на заповед за нелоялна търговска практика, а само да събира доказателства и да ги представя на новосъздадената Дирекция „Неравноправни клаузи и нелоялни търговски практики“, в чийто правомощия е да предлага на председателя на КЗП да издава заповед, като процесната.

В допълнително представени писмени бележки излага, че нормативната база в Устройствения правилник на Комисия за защита на потребителите към министъра на икономиката и индустрията и на нейната администрация предвижда, че Главна дирекция „Контрол на пазара“ не само, че няма право да анализира договори, за които се твърди, че съдържат неравноправни клаузи, но не могат и да предлагат мерки в тази връзка. Твърди, че в проведеното заседание на КЗП липсва подпис на протоколчик, което буди съмнение дали изобщо се е провело такова заседание. Счита, че не следва да се кредитира представената информация от НАП, че кредитополучателят не е търговец, тъй като това, че лицето не е регистрирано би могло да доведе до санкции за самото лице, но същото е декларирало при кандидатстването си за кредит, че ще ползва средствата за търговска дейност. Доколкото договорът не е потребителски, а е търговски, КЗП не може да регулира, контролира и санкционира отношенията между търговци, поради което актът е нищожен и незаконосъобразен. Твърди, че издаването на запис на заповед, която да обезпечи неизпълнението на договорно задължение не може да доведе до промяна в поведението на средния потребител. Административният орган не е изложил мотиви с какво издаването на запис на заповед е мотивирало кредитополучателят да сключи договор, още повече, че като действие същото е последвало сключването на договора. Поради изложеното счита, че не е налице заблуждаваща търговска практика, касае се за договор между търговци, при който едната страна е предложила и напълно свободно е издала запис на заповед като обезпечение, дружеството по никакъв начин не е изисквало издаването на запис на заповед, поради което оспореният акт по приключилата проверка е извън обхвата на компетентността на КЗП. Претендира присъждане на разноски.

Ответникът – председателят на Комисия за защита на потребителите, чрез юр. Г. в съдебно заседание оспорва жалбата като неоснователна и излага, че заповедта е законосъобразна.

В допълнително представени писмени бележки посочва, че в договора за паричен заем и всички документи към него не се съдържа информация, че следва да се предостави и второ обезпечение – чрез запис на заповед (задължително или по избор). Кредиторът в деня на подписване на индивидуалния договор за паричен заем № VL-8000000008/17.02.2025 г., е изискал и приел от

потребителя да издаде (подпише) запис на заповед, в който е включен и размера на неустойката при неосигуряване на обезпечение чрез поръчителство в размер на 218,72 лв., преди да е изтекъл определеният в договора 7-дневен срок за осигуряване на обезпечение чрез поръчител – трето физическо лице, като при изпълнението на това условия не следва да се дължи неустойка. Допълва, че въпреки твърденията от страна на дружеството относно естеството на договора за кредит, видно от представената официална информация от Национална агенция за приходите (НАП) с писмо № 40-22-1922#1/30.03.2026 г., лицето Л. Г. (страна по договора за кредит), не упражнява търговска дейност към месец февруари 2025 г., когато е сключен индивидуален договор за паричен заем № VL-80000000008/17.02.2025 г. Поради това заемателят се явява потребител и съответно спрямо него са приложими всички задължения, с които следва да се съобрази търговецът при сключване на договори и предлагането на услуги, които предвижда ЗЗП. С получаване на искания заем и издавайки запис на заповед, кредиторът си обезпечава отпуснатия от него кредит посредством запис на заповед „на предявяване“ с размер, който включва главница (500 лв.), дължими лихви за период от 4 месеца (41.28 лв.) и договорената неустойка в чл. 16, ал. 6 от договора (218.72 лв.), още към деня на сключване на договора за кредит, преди изтичане на 4-месечния период, за който е договорен посоченият размер на лихвата и преди изтичането на 7-дневния срок след сключването на договора за кредит, в който потребителят има възможност да осигури гарант по кредита, като с тези си действия кредиторът в нарушение на предложения от него ред за неустойка, пристъпва към прилагане на хипотезата на чл. 16, ал. 6 от договора в противоречие с договорката между страните. Очевидно е, че кредитополучателят по този договор се явява икономически по-слабата страна. Очевидно е и че с издадената запис на заповед „на предявяване“ се ограничава потребителят, който реши да упражни правото си на отказ от кредита, което право може упражни в период от 14 дни след сключване на договора, съгласно чл. 29, ал. 1 от З., без да дължи обезщетение или неустойки. Ответникът акцентира, че с тези си действия „ЕС ФИНАНС БГ“ ЕООД прилага нелоялна търговска практика, като в противоречие с изискването за добросъвестност и професионална компетентност на икономически по-силната страна по договора, търговецът приема да бъде обезпечен със запис на заповед преди изтичане на договореният между страните срок за осигуряване на предвиденото обезпечение, с което предопределя предварително начина на обезпечението на кредита и по този начин влияе на икономическото поведение на потребителя да осигури договорирания между страните начин на обезпечаване на кредита. Освен изложеното допълва, че както в индивидуалния договор, така и в останалите документи към него, не се съдържа каквато и да било информация, че следва (или може) да се предостави и допълнително обезпечение – чрез запис на заповед (било то задължително или по избор). Прилагането на тази практика от търговеца е от такова естество, че е в състояние да промени решението на средния потребител, като го накара да предприеме търговско действие (например сключване на договор за кредит), което той не би предприел без тази практика. Поради това счита, че е изпълнен съставът на нелоялна и заблуждаваща търговска практика по смисъла на чл. 68г, ал. 1 във връзка с чл. 68г, ал. 4, вр. чл. 68в от ЗЗП. Иска отхвърляне на жалбата и претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на поисканото от жалбоподателя адвокатско възнаграждение, тъй като делото не е с фактическа и правна сложност. След преценка на събраните по делото доказателства, съдът приема за установена следната фактическа обстановка:

Съгласно заповед № БНБ-90932/16.07.2024 г. на подуправителя на Българска народна банка (БНБ), ръководещ управление „Б. надзор“ „ЕС ФИНАНС БГ“ ЕООД е вписано в регистъра на финансовите институции, поддържан от БНБ (чл. 3а, ал. 1 и ал. 2 от Закона за кредитните

институции) под № BGR00498.

Със заповед № 1774 от 13.02.2025 г. на председателя на КЗП във връзка с план за дейността на ГД „Контрол на пазара“ за месец февруари 2025 г., е наредено да бъдат извършени проверки по спазване изискванията на ЗЗП, З., ЗКНИП, ЗТ и на наредбите по тяхното прилагане, като са поименно са определени служителите, които да извършат проверката, териториалният обхват – [населено място] бряг, времето – 18.02.2025 г. и лицата, които да организират изпълнението и да осъществят контрола по изпълнението.

Видно от констативен протокол (КП) № К-2770923/18.2.2025 г. инспектори от КЗП – ТО - В. Т. са извършили проверка в офиса на „ЕС ФИНАНС БГ“ ЕООД – [населено място] бряг, [улица] са обективирали в него установените фактически обстоятелства. Отразено е, че е представен договор за индивидуален паричен заем № VL-80000000008/17.02.2025 г. в размер на 500.00 лева със срок на връщане 4 месеца, фиксиран лихвен процент – 39.00 %, вноски – 135.32 лв., ГПР – 49.21 %, обща дължима сума – 760.00 лева. В раздел VII „Обезпечение по договора“ в чл. 16, ал. 1 е предвидено, че заемателят се задължава в 7-дневен срок да осигури съдействието на трето физическо лице, като при неизпълнение е посочена неустойка в размер на 218.72 лв. (чл. 16, ал. 6 от договора). На 17.02.2025 г. е подписан и договор за предоставяне на допълнителни услуги във връзка със сключен индивидуален договор за паричен заем № VL-80000000008/17.02.2025 г. „Избягване на предсрочна изискуемост“, както и запис на заповед за сума в размер на 760 лв. Отразено е, че към индивидуален договор за паричен заем № VL-80000000008/17.02.2025 г. няма приложени общи условия и С.. С посочения КП е наредено на 26.02.2025 г. управителят на дружеството или упълномощено от него лице, да се яви в КЗП – П. и да представи Общи условия и С. към договор № VL-80000000008/17.02.2025 г., бланка на типов договор, тарифите за услуги при отпускане на кредити, информация за размера на неустойката за неизпълнение на чл. 16, ал. 1 от договора, включен ли е в ГПР, договор за сътрудничество и съвместна дейност от 20.01.2025 г. На 26.02.2025 г. на електронната поща на КЗП – П. е представено Становище вх. № ВТ-03-82 от „ЕС ФИНАНС БГ“ ЕООД с приложена бланка на индивидуален договор за паричен заем, както и информация, че дружеството не прилага общи условия при сключване на договор с клиенти, а всяка клауза е индивидуално уговорена след преговори между страните, не разполага с тарифа за услуги, свързани с усвояване на кредит, тъй като не изисква заплащане на такси, комисионни и други разходи, уточнено е, че неустойката не се включва в ГПР, защото това са условия за неизпълнение на договорно задължение, С. се издава в един екземпляр и се предоставя безплатно на всеки потребител.

С писмо № ВТ-03-82/27.02.2025 г. на началник КЗП – ТО – В. Т. на „ЕС ФИНАНС БГ“ ЕООД е указано на 10.03.2025 г. да представи по електронната поща на КЗП – П. договор № 4 от 20.01.2025 г. за сътрудничество и съвместна дейност, сключен с „Валдес 69“ ЕООД, информация участвали ли в представения договор за паричен заем № VL-80000000008/17.02.2025 г. кредитен посредник и в случай, че участва такъв да представи сключените с него договори и да представи информация как е предоставен С. на потребителя при сключване на посочения договор.

На 10.03.2025 г. „ЕС ФИНАНС БГ“ ЕООД е изпратил становище, към което е приложен договор № 4 от 20.01.2025 г. за сътрудничество и съвместна дейност, сключен с „Валдес 69“ ЕООД, като от него е видно, че последният действа като търговски пълномощник на „ЕС ФИНАНС БГ“ ЕООД, съгласно чл. 26 и сл. от Търговския закон. Отговорено е, че в представения договор за паричен заем № VL-80000000008/17.02.2025 г. не участва кредитен посредник, а и не е сключван такъв договор с „Валдес 69“ ЕООД. Посочено е, че Стандартният европейски образец (С.) е предоставен на заемополучателя Л. Т. Г. на хартиен носител преди подписването на индивидуалния договор за заем, за което е приложена декларация на клиента, потвърждаваща

получаването на документа.

От главен директор на Главна дирекция „Контрол на пазара“ е изготвена докладна записка № ВТ-03-82/11.04.2025 г., в която е описана горната фактическа обстановка във връзка с проверката извършена на „ЕС ФИНАНС БГ“ ЕООД. Посочено е, че в раздел VII „Обезпечение по договора“ в чл. 16, ал. 1 е вписано, че „заемателят се задължава в срок от 7 дни след сключването на настоящия договор да осигури действието на трето физическо лице, изразяващо се в поемане на солидарно задължение в полза на заемодателя за връщане на всички дължими погасителни вноски, лихви, разходи и неустойки“. В чл. 16, ал. 6 е уговорено неустойка в размер на 218,72 лв. при неизпълнение на чл. 16, ал. 1 от договора. Кредиторът е вписал в договора обща дължима сума 760.00 лева, която сума включва размера на неустойката по чл. 16, ал. 6 при неизпълнение на чл. 16, ал. 1 – 218.72 лева. Въпреки това кредитът е обезпечен с издаден запис на заповед от 17.02.2025 г. с падеж на задължението – на предявяване, с което потребителят безусловно и неотменяемо се задължава по тази запис на заповед да заплати на „ЕС ФИНАНС БГ“ ЕООД и на негова заповед „на предявяване“ сумата в размер на 760 лв. В документа се съдържа и текст „Настоящият запис на заповед ми бе предявен за плащане наг.“, а след него потребителят собственолично е записал трите си имена и се е подписал. В докладната е отчетено, че кредиторът в деня на подписване на договора – 17.02.2025 г. е изискал от потребителя да издаде (подпише) запис на заповед, която включва и размера на неустойката при неосигуряване на обезпечение чрез поръчителство 218.72 лв., преди да е изтекъл срокът в договора за осигуряване на обезпечение чрез поръчител, при изпълнението, на което не се дължи неустойка. Посочено е, че „ЕС ФИНАНС БГ“ ЕООД прилага нелоялна търговска практика по смисъла на чл. 68г, ал. 1 от ЗЗП, тъй като в противоречие с изискванията за добросъвестност и професионална компетентност с подписания запис на заповед, преди изтичане на срока за осигуряване на обезпечение, кредиторът предопределя предварително начина на обезпечаване на кредита и по този начин влияе върху търговското/икономическото поведение на потребителя да осигури другия начин на обезпечаване на кредита, въпреки че съгласно договора има задължение да обезпечи кредита чрез трето физическо лице в 7-дневен срок. В тази ситуация се обезмисля обезпечението чрез предоставянето на трето физическо лице, тъй като кредитът вече е обезпечен със запис на заповед, в който е включен размерът на неустойката. Въз основа на тези констатации, докладната записка е изпратена до КЗП за произнасяне.

На заседание, проведено на 15.04.2025 г. КЗП е разгледала докладна записка № ВТ-03-82/11.04.2025 г. на главен директор на Главна дирекция „Контрол на пазара“, като е приела предложението, че „ЕС ФИНАНС БГ“ ЕООД при упражняване на своята дейност използва нелоялна заблуждаваща търговска практика, а именно: търговецът определя предварително начина на обезпечаване на кредита, като в деня на подписване на договора за кредит издава и подписва запис на заповед, която включва размера на неустойката при неосигуряване на обезпечение чрез поръчителство, преди да е изтекъл определеният в договора 7-дневен срок за осигуряване на обезпечение, като по този начин търговецът влияе на търговското/икономическото поведение на потребителите в офис за кредити в [населено място] бряг, както и във всички стопанисвани обекти в страната, осъществявайки състава на нелоялна заблуждаваща търговска практика по смисъла на чл. 68г, ал. 1 във връзка с чл. 68г, ал. 4, във връзка с чл. 68в от Закона за защита на потребителите.

Със заповед № 3790 от 15.04.2025 г. на председателя на КЗП на основание чл. 68л, ал. 1 вр. чл. 68в, вр. чл. 68г, ал. 4 вр. ал. 1 от ЗЗП, чл. 5, ал. 1, т. 1 и чл. 8, ал. 1 и ал. 2, т. 9 от Устройствения правилник на КЗП към министъра на икономиката и индустрията и нейната администрация и решение на комисията съгласно т. 6 от Протокол № 22 от 15.04.2025 г. е забранил на „ЕС

ФИНАНС БГ“ ЕООД при упражняване на своята дейност да използва нелоялна заблуждаваща търговска практика, а именно: търговецът да определя предварително начина на обезпечаване на кредита, като в деня на подписване на договора за кредит да издава и подписва запис на заповед, която включва размера на неустойката при неосигуряване на обезпечение чрез поръчителство, преди да е изтекъл определеният в договора 7-дневен срок за осигуряване на обезпечение, като по този начин търговецът да влияе на търговското/икономическото поведение на потребителите в офис за кредити в [населено място] бряг, [улица], бл. „Искър“ офис 1, както и във всички стопанисвани от търговеца обекти в страната, осъществявайки състава на нелоялна заблуждаваща търговска практика по смисъла на чл. 68г, ал. 1 във връзка с чл. 68г, ал. 4, във връзка с чл. 68в от Закона за защита на потребителите.

Копие от заповедта е получена от пълномощника на дружеството на 13.05.2025 г.

С оглед така установената фактическа обстановка и след проверка на административният акт на всички основания по чл. 146 от АПК ведно с основанията, посочени от оспорващия, съгласно разпоредбата на чл. 168, ал. 1 от АПК, съдът стигна до следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена от надлежна страна с правен интерес от оспорването и в преклузивния по чл. 149, ал. 1 от АПК срок.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна по следните съображения:

Предмет на оспорване пред Административен съд – София-град е заповед № 3790 от 15.04.2025 г. на председателя на КЗП, с която на основание чл. 68л, ал. 1 вр. чл. 68в, вр. чл. 68г, ал. 4 вр. ал. 1 от ЗЗП, чл. 5, ал. 1, т. 1 и чл. 8, ал. 1 и ал. 2, т. 9 от Устройствения правилник на КЗП към министъра на икономиката и индустрията и нейната администрация и решение на комисията съгласно т. 6 от Протокол № 22 от 15.04.2025 г. е забранено на „ЕС ФИНАНС БГ“ ЕООД при упражняване на своята дейност да използва нелоялна заблуждаваща търговска практика, а именно: търговецът да определя предварително начина на обезпечаване на кредита, като в деня на подписване на договора за кредит да издава и подписва запис на заповед, която включва размера на неустойката при неосигуряване на обезпечение чрез поръчителство, преди да е изтекъл определеният в договора 7-дневен срок за осигуряване на обезпечение, като по този начин търговецът да влияе на търговското/икономическото поведение на потребителите в офис за кредити в [населено място] бряг, [улица], бл. „Искър“ офис 1, както и във всички стопанисвани от търговеца обекти в страната, осъществявайки състава на нелоялна заблуждаваща търговска практика по смисъла на чл. 68г, ал. 1 във връзка с чл. 68г, ал. 4, във връзка с чл. 68в от Закона за защита на потребителите.

Законосъобразността на административния акт изисква да са налице всички изисквания за валидност, а именно да е издаден от компетентен орган, в изискуемата форма, при спазване на административнопроизводствените правила, да не противоречи на материалноправните разпоредби и да съответства с целта на закона.

Оспорената заповед на председателя на КЗП е постановена от надлежен орган в кръга на неговата компетентност по чл. 68л от ЗЗП и в изискуемата писмена форма с мотивирана заповед при спазване на процедурата визирана в закона. Не са налице противоречия с материалноправните норми или несъответствие с целта на закона.

В тази връзка съдът счита за неоснователно оплакването на жалбоподателя, че актът е издаден от некомпетентен орган поради това, че предложението за издаване на заповед по чл. 68л от ЗЗП, не е направено лице от Дирекция "Неравноправни клаузи и нелоялни търговски практики", а от главния директор на Главна дирекция „Контрол на пазара“. Съгласно чл. 16, ал. 1, т. 1 от Устройствения правилник на КЗП към министъра на икономиката и индустрията и нейната администрация (Устройствен правилник) Главна дирекция "Контрол на пазара" организира и

контролира изпълнението на решенията на комисията и на разпореденията на председателя от страна на териториалните звена. В ал. 2, т. 8 за териториалните звена към посочената дирекция е предвидено, че уведомяват главния директор при констатиране на нарушения, за които се предвижда налагане на принудителни административни мерки. В разпоредбата не е конкретизирано какъв е вида на принудителните административни мерки. В чл. 20 от Устройствения правилник е регламентирано, че освен определените с правилника функции дирекциите изпълняват и други задачи, възложени им от председателя и членовете на комисията в кръга на съответните им правомощия. В чл. 194а от ЗЗП е предвидено, че ръководителите и длъжностните лица на контролните органи, имащи отношение към правата на потребителите, са длъжни да сътрудничат и да оказват съдействие на Комисията за защита на потребителите при осъществяване на правомощията ѝ.

Посочената нормативна регламентация следва да бъде съотнесена към наличната по делото заповед № 1774 от 13.02.2025 г. на председателя на КЗП, с която е наредено на поименно посочени служители от Териториален отдел – В. Т. на Главна дирекция „Контрол на пазара“ към КЗП да извършат проверка по спазване на изискванията на посочените в заповедта закони и подзаконовни нормативни актове, в т. ч. ЗЗП и З.. Определен е териториалният и времеви обхват на проверката, а контролът по изпълнението на заповедта е възложен на главния директор на Главна дирекция "Контрол на пазара". В съответствие със заложеното в Устройствения правилник длъжностните лица са представили данните от проверката на ръководителя на дирекцията „Контрол на пазара“, като е констатирано нарушение, за което е предвидено налагане на ПАМ, а последният от своя страна е изготвил докладна записка, с която е уведомил КЗП за резултатите от проверката. Докладната записка е разгледана и обсъдена на заседание на КЗП, проведено на 15.04.2025 г., за което е изготвен протокол № 22 и единодушно е взето решение за налагане на ПАМ на „ЕС ФИНАНС БГ“ ЕООД. В резултат на взетото решение е издадена процесната заповед на председателя на КЗП, който е компетентният по чл. 68л, ал. 1 от КЗП административен орган, който издава актове по чл. 68в и следващите от ЗЗП. Обстоятелството, че главният директор на Главна дирекцията „Контрол на пазара“ не е изпратил информация за нарушения на общите условия на процесния договор на Дирекция "Неравноправни клаузи и нелоялни търговски практики", не води до извод за невалидност на оспорената заповед. На първо място в настоящия случай не се касае за нарушение на общи условия на договори, а е констатирано нарушение на индивидуален договор за паричен заем (дружеството отрича да прилага общи условия) и на следващо място действията на ръководителя на Главна дирекцията „Контрол на пазара“ е точно изпълнение на регламентираните в 16, ал. 1, т. 1 от Устройствения правилник задължения, за което е уведомил КЗП. За валидността на оспорената заповед от значение е дали е взето решение с мнозинство от КЗП и дали ПАМ е подписана от председателя на КЗП, каквито съмнение в настоящия случай няма.

Неоснователно е и възражението, че КЗП няма компетентност да контролира дейност по отношение на договори, сключени между търговци, доколкото Л. Т. Г. е използвал заемните средства за търговия. Съгласно чл. 1, ал. 2, т. 3 от ЗЗП целта на този закон е да осигури право на защита на икономическите интереси на потребителите при придобиването на стоки и услуги при нелоялни търговски практики и способи за продажба, неравноправни договорни условия. В § 13, т. 1 от ДР на ЗЗП е дадена легалната дефиниция на „Потребител“ - всяко физическо лице, което придобива стоки или ползва услуги, които не са предназначени за извършване на търговска или професионална дейност, и всяко физическо лице, което като страна по договор по този закон действа извън рамките на своята търговска или професионална дейност. „Търговец“ по смисъла на ЗЗП по аргумент от § 13, т. 2 от ДР на ЗЗП е всяко физическо или юридическо лице, което

продава или предлага за продажба стоки, предоставя услуги или сключва договор с потребител като част от своята търговска или професионална дейност в публичния или в частния сектор, както и всяко лице, което действа от негово име и за негова сметка. Съгласно чл. 9, ал. 3 от З. „Потребител“ е всяко физическо лице, което при сключването на договор за потребителски кредит действа извън рамките на своята професионална или търговска дейност. В чл. 6, ал. 1 от процесния индивидуален договор за паричен заем № VL-80000000008/17.02.2025 г. изрично е посочено „Общ размер на паричен заем по смисъла на Закона за потребителския кредит – главница – 500 лв.“. В чл. 9, т. 3 е уговорено, че на основание чл. 29, ал. 1 от З. заемателят може да се откаже от сключения договор без да дължи обезщетение в 14-дневен срок от сключването му, а в чл. 20, ал. 2, изр. последно е предвидено, че посочената разпоредба има сила на предупреждение за последиците от просрочие на дължимите погасителни вноски, съгласно чл. 11, ал. 1, т. 16 от З.. В договора е указано и правото на заемателя да се обръща за съдействие към КЗП. Всичко изложено води до извода, че сключеният между „ЕС ФИНАНС БГ“ ЕООД и Л. Т. Г. договор е „договор за потребителски кредит“ по смисъла на З., при който е предвидена забрана средствата да се ползват за търговска дейност, съответно да се сключва договор с търговци. По делото не са представени и доказателства, че кредитополучателят Л. Т. Г. е търговец. От писмо изх. № 40-22-1922#1 от 30.03.2026 г. от директора на офис НАП – П. се установи, че липсват данни за упражняване на търговска дейност от Л. Т. Г. в периода март – април 2025 г. Представените по делото декларация от посочения кредитополучател и записаното в оценката на кредитоспособност от 17.02.2025 г. не разколебават този извод. Сключеният индивидуален договор за паричен заем, представлява договор за потребителски кредит по смисъла на З., който е позволен само между финансовата институция и физическо лице, което не действа във връзка с търговска дейност, поради което кредитополучателят се явява „потребител“ по смисъла на § 13, т. 1 от ДР на ЗЗП и за нелоялна заблуждаваща търговска практика при сключване на договора, се налагат принудителни административни мерки, регламентирани в ЗЗП.

Нормата на чл. 68в от ЗЗП забранява нелоялните търговски практики, като чл. 68г, ал. 1 от ЗЗП дефинира, че търговска практика от страна на търговец към потребител е нелоялна, ако противоречи на изискването за добросъвестност и професионална компетентност и ако променя или е възможно да промени съществено икономическото поведение на средния потребител, когото засяга или към когото е насочена, или на средния член от групата потребители, когато търговската практика е насочена към определена група потребители. В ал. 4 на чл. 68 на ЗЗП е регламентирано, че нелоялни са и заблуждаващите и агресивните търговски практики по чл. 68д - 68к.

В оспорения административен акт председателят на КЗП се е позовал на чл. 68г, ал. 1 вр. ал. 4 във вр. чл. 68в. В чл. 68д, ал. 1 от ЗЗП е дадена дефиниция на „заблуждаваща търговска практика“ - когато съдържа невярна информация и следователно е подвеждаща или когато по някакъв начин, включително чрез цялостното ѝ представяне, заблуждава или е в състояние да въведе в заблуждение средния потребител, дори и ако представената информация е фактически точна относно някое от обстоятелствата, посочени в ал. 2, и има за резултат или е възможно да има за резултат вземането на търговско решение, което той не би взел без използването на търговската практика. В чл. 68д, ал. 2, т. 2 като обстоятелства, които включва информацията по ал. 1 е посочено основните характеристики на стоката или услугата като: наличност, преимущества, рисковете, които тя съдържа, изработка, състав, допълнителни части към стоката или услугата, извънгаранционно обслужване, разглеждане на жалби на потребителите, начин и дата на производство или на представяне на стоката или услугата, доставка, годност за употреба, използването ѝ, количество, спецификация, географски или търговски произход, резултатите,

които могат да се очакват от нейната употреба, или резултатите и съществените характеристики от извършените изпитвания или проверки на стоката или услугата.

В тази насока в заповедта е прието, че е налице нелоялна заблуждаваща търговска практика, а именно търговецът определя предварително начина на обезпечаване на кредита, като в деня на подписването на договора за кредит да издава запис на заповед, която включва размера на неустойката при неосигуряване на обезпечение чрез поръчителство, преди да е изтекъл определеният в договора 7-дневен срок за осигуряване на обезпечение, като по този начин търговецът влияе на търговското/икономическото поведение на потребителите, осъществявайки нелоялна заблуждаваща търговска практика, която е забранена с оспорения акт.

За да обоснове направените изводи, председателят на КЗП се позовава на информацията, извлечена от съдържанието на приложенияте по преписката писмени документи, които са ползвани от оспорващия при осъществяване на дейността му по предоставяне на потребителски кредит.

Предвид изложеното оспорената заповед е подробно и ясно мотивирана от фактическа и правна страна, не страда от вътрешно противоречие, поради което съдът счита, че не са налице основанията по чл. 146, т. 2 и т. 3 от АПК.

Оспорената заповед не противоречи и на материалния закон.

При извършване на дейността си в офис, находящ се в [населено място] бряг, „ЕС ФИНАНС БГ“ ЕООД е сключил индивидуален договор за паричен заем № VL-80000000008/17.02.2025 г. с лицето Л. Т. Г.. В чл. 3, ал. 1 от този договор е посочено, че „страните се съгласяват, че всяка разпоредба на договора е индивидуално договорена в индивидуални преговори между тях и договорът отразява напълно постигнатите договорки. Заемателят е имал пълната възможност да предлага, коментира и променя съдържанието на всяка от разпоредбите по този договор, като същият е приел редакцията на всяка от разпоредбите на настоящия договор за окончателна и отразяваща напълно неговата воля.“. В ал. 2 е отразено следното: „С подписването на настоящия договор заемателят удостоверява, че преди неговото сключване ме у предоставен стандартен европейски формуляр, касаещ този договор, уведомен е подробно от страна на заемодателя за всички клаузи от този договор, разбира значението им се съгласява с тях и че желае договорът да бъде сключен при описаните по-долу условия.“. В раздел VII „Обезпечение по договора“, чл. 16, ал. 1 е уговорено, че заемателят се задължава на основание чл. 23 от Закона за задълженията и договорите (ЗЗД) в срок от 7 дни след сключване на договора, да осигури съдействието на трето физическо лице, изразяващо се в поемане на солидарно задължение в полза на заемодателя за връщане на всички дължими погасителни вноски, лихви, разходи и неустойки, а в ал. 6 на същата разпоредба е предвидено, че в случай, че заемателят в определения срок не изпълни задължението си посочено в чл. 16, ал. 1, за когото да са изпълнени условия на чл. 16, ал. 3, същият дължи на заемодателя неустойка в размер на 218,72 лева.

Въпреки така уговореното между страните по индивидуалния договор за паричен заем Л. Т. Г. е подписал запис на заповед (без разноски и без протест) на 17.02.2025 г., с падеж на задължението „на предявяване“, с която безусловно и неотменяемо се задължава да плати на „ЕС ФИНАНС БГ“ ЕООД на предявяване сумата в размер на 760 лева. Следва да се отбележи, че в посочената сума е включена неустойката при неосигуряване в 7-дневен срок на поръчител.

От изложеното следва, че въпреки индивидуалните договорки между страните за клаузите на договора, в т. ч. и обезпечението чрез поръчителство, извън и в противоречие с чл. 3, ал. 1 и ал. 2, кредитополучателят е подписал и запис на заповед, която се явява второ обезпечение на договора, неуговорено в договора. Настоящият състав не приема възражението на жалбоподателя, че обсъжданата запис на заповед е подписана по изрично искане на кредитополучателя, доколкото не съществува такава уговорка за обезпечение в договора.

В противоречие с първоначално договорените условия, при изпълнение на клаузите на договора за паричен заем и схемата на погасяване, които подписва, клиентът се задължава да предостави и поръчител, в противен случай трябва да плати неустойка и едновременно с това е задължен безусловно и неотменяемо по запис на заповед да плати сумата от 760 лева, в която е включена и посочената неустойка, при предявяване. В схемата за погасяване е включена и неустойката по чл. 16, ал. 6 от договора.

Поради изложеното въпреки, че в договора е предвиден един вид обезпечение – задължително поръчителство, с подписването на запис на заповед, която не е договорена, преди да е изтекъл 7-дневният срок за солидарно поемане на дълга от трето физическо лице, е подписана и запис на заповед, която се явява втора обезпечителна мярка, включваща и неустойка за неизпълнение, което не е настъпило към датата на подписването ѝ. Това води до извод, че въпреки направените договорки, потребителят получава заблуждаваща информация при подписване на договора, че се е задължил с обезпечителната мярка поръчителства, а впоследствие реално подписва и запис на заповед, което влияя върху икономическото му поведение, след като вече е получил искания заем и не е имал възможност да отчете рисковете, на които може да бъде изложен.

Доводите в жалбата, че подписването на запис на заповед е по желание на клиента, са ирелевантни в настоящия случай, тъй като в заповедта не се твърди нарушение на чл. 34, ал. 1 от З., а и в подписания договор, с който се е съгласил кредитополучателят и клаузите, на който са уговорени индивидуално, както е посочено в чл. 3, ал. 1 и ал. 2 от него, не се съдържа такава договорка за обезпечение.

Фактическият състав на нелоялната заблуждаваща търговска практика по чл. 68, ал. 1 вр. ал. 4 от ЗЗП, препращащ към чл. 68д, ал. 1 във връзка с ал. 2, т. 2 и т. 7 от ЗЗП, включва кумулативното наличие на 1) търговска практика по смисъла на § 13, т. 23 от ДР на ЗЗП; 2) тази практика, предвид всички нейни характеристики и обстоятелства да съдържа заблуждаваща информация; 3) да променя или да е в състояние да промени съществено свободата на избор или поведението на средния потребител по отношение на стоката/услугата, което води или може да доведе до вземане на търговско решение, което средният потребител не би взел без нейното използване.

Предлагането на потребителски кредит е търговска практика по смисъла на § 13, т. 23 от ДР на ЗЗП, тъй като представлява предлагането на финансова услуга на потребителите.

Доколкото търговецът прибегва до допълнителни обезпечения, които са извън подписания индивидуален договор, т. е. не са индивидуално договорени, поведението му сочи на недобросъвестност, което индикира наличие на елемент от фактическия състав на нелоялна търговска практика по смисъла на чл. 68г, ал. 1 от ЗЗП.

Търговската практика на предлагане на финансови услуги се извършва в специализиран търговски обект, в който се предлагат именно такива услуги и средният, добре информиран и внимателен потребител първо – сам търси процесните услуги, второ – търси ги в специализиран търговски обект, в който се предлагат такива. Специфичното е, че потребителите търсят този вид услуги в условията на личен проблем, който може да бъде разрешен с осигуряването на финансови средства в много кратък период от време, т. е. потребителят не разполага с достатъчно време да обмисля всички детайли на решението, което трябва да вземе – дали да сключи договор за кредит или не и дали да подпише запис на заповед или не преждевременно, след като вече е уговорил друг вид обезпечение. Бързината, която е водещата при ползването на такъв тип услуги и нуждите на средния потребител, се отразяват на бдителността му и предполага пределно ясна, точна и конкретна информация относно всички съществени характеристики на договора за кредит, така както е посочено и в чл. 3, ал. 1 и ал. 2 от процесния договор.

Безспорно е и че видът и начинът на обезпечението и дължимите такси и неустойки за този вид

договор са негови съществени елементи, които имат основно значение за вземането на търговското решение – дали да се сключи или не договора.

При сключването на договора потребителят не получава ясна, точна и конкретна информация, че се задължава с два вида обезпечение, по един от които е предвидено заплащане на неустойка за неосигуряване на потребител. Нещо повече при подписване на договора, потребителят въобще не разбира, че поема безусловното задължение да плати неустойката за неосигуряване на поръчител при предявяване по силата на запис на заповед. Това става ясно едва след подписване на договора, като за този вид обезпечение потребителят не се е договорил. Следователно средният потребител не получава ясна, точна и конкретна информация относно всички съществени характеристики на услугата и рисковете от нея – потребителски кредит, който иска да получи от настоящия жалбоподател. Вземането на решението му дали да сключи договор за кредит или не, не е обезпечено с достатъчно информация, а предоставената му такава е заблуждаваща относно вида на обезпечението и дължимите неустойки.

Изложеното води до извод, че е осъществен и третият елемент от фактическият състав на нелоялната заблуждаваща търговска практика – налице е съществена промяна в икономическото поведение на потребителя.

В съответствие с изложеното, съдът приема, че доводите в оспорената заповед са обосновани и се подкрепят от събраните доказателства, а направените изводи са в съответствие с приложимите правни норми, поради което не е налице твърдяната от оспорващия материална незаконосъобразност.

Оспорената заповед съответства и на целта на закона, а именно да осигури право на защита на икономическите интереси на потребителите при придобиването на услуги при нелоялни търговски практики и способи за продажба, и неравноправни договорни условия – чл. 1, ал. 2, т. 4 от ЗЗП.

С оглед изхода на спора, основателно се явява искането на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, което на основание чл. 143, ал. 3 от АПК във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, и с оглед фактическата и правна сложност на делото следва да бъде определено в размер на 240 лева, които превалутирани представляват 122.71 евро.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предложение последно от АПК, Административен съд – София-град, Второ отделение, 29 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „ЕС ФИНАНС БГ“ ЕООД срещу заповед № 3790/15.04.2025 г. на председателя на Комисия за защита на потребителите, с която на дружеството е забранено при упражняване на своята дейност да използва нелоялна заблуждаваща търговска практика, а именно: търговецът да определя предварително начина на обезпечаване на кредита, като в деня на подписване на договора за кредит да издава и подписва Запис на заповед, която включва размера на неустойката при неосигуряване на обезпечение чрез поръчителство, преди да е изтекъл определеният в договора 7-дневен срок за осигуряване на обезпечение, като по този начин търговецът влияе на търговското/икономическото поведение на потребител в офис за кредити в [населено място] бряг, [улица], бл. „Искър“, офис 1, както и във всички стопанисвани от него обекти в страната, осъществявайки състава на нелоялна заблуждаваща търговска практика по смисъла на чл. 68г, ал. 1 във връзка с ал. 4, във връзка с чл. 68в от Закона за защита на

потребителите.

ОСЪЖДА „ЕС ФИНАНС БГ“ ЕООД с ЕИК[ЕИК] и седалище и адрес на управление [населено място], [улица] да заплати на Комисия за защита на потребителите с адрес [населено място], [улица] разноски в размер на 122.71 (сто двадесет и две евро и седемдесет и един евроцента).

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд.

Съдия: